

(Surat Singh v. Jagdish and others (S. C. Mittal, J.)

ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਹਬੀਬੁੱਲਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਪਟੀ ਕਲੈਕਟਰ ਫਾਰ ਲੈਂਡ ਐਕਵਾਇਰ ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (3)। ਸ੍ਰੀ ਟਿਵਾਣਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਜੇਕਰ ਮੰਨ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਜਿਸਦੀ ਸੱਚੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਾਰੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਪਏਗਾ। ਸਿਰਫ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰੇ। ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿਊਰ ਵਿੱਚ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਜੋ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਆਧਾਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ 1 ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ; ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 21 ਫਰਵਰੀ 1974 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 21 ਮਾਰਚ 1974 ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਮਦਰਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਟਿਵਾਣਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਐਸਆਈ; ਐਸਈਓ ਨੋਵੇਰਕ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ। ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਦੀ ਫੀਸ 300 ਰੁਪਏ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਐਸ.ਐਸ.ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ ਮਿੱਤਲ ਜੇ.ਜੇ.

ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ- (ਪਟੀਟੀਫ) ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਜਗਦੀਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ— (ਬਚਾਓ ਵਾਲੇ) ਜਵਾਬਦੇਹ।

1974 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 1368

17 ਮਾਰਚ 1978 ਈ.

ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ (1870 ਦਾ VII) ਕੋਰਟ ਫੀਸ (ਪੰਜਾਬ ਸੇਧ) ਐਕਟ (1953 ਦਾ XXXI) ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ —ਸੈਕਸ਼ਨ 7 (iv) (c) ਪ੍ਰੋ ਵਿਸੋ—ਮਨੀ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ—ਕੋਰਟ ਫੀਸ—ਕੀ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਵਿਗਿਆਪਨ *valorem*.

(2) 66 ਕਲਕੱਤਾ ਵੀਕਲੀ ਨੋਟਸ, ਪੰਨਾ 115।

(3) ਏਆਈਆਰ 1967 ਮਦਰਾਸ 118.

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ 1870 ਦੀ ਧਾਰਾ 7(iv)(c) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸੋਧ ਐਕਟ 1953 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਮੇਤ ਕਈ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨਮਾਨੀ ਮੁੱਲ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਕਸਾਰ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਨਕਦੀ ਦਾ ਕੇਸ ਪੰਜਾਬ ਸੋਧ ਐਕਟ 1953 ਦੀ ਸਵੀਪ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਵੈਲੋਰਮ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ।

(ਪਰਾ ੮)

ਬਾਵਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘੀ ਬਨਾਮ ਅਲੀ ਨਿਵਾਜ਼ ਜ਼ ਖਾਨ, ਏਆਈਆਰ 1964, ਪੰਜਾਬ) 381; ; ਓਵਰਰੂਲਡ।

ਸੋਧ ਲਈ ਐਕਟ V ਦੇ 1908 (CPC) ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ (v) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।"

(4) ਮੁਦਈ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਬਾਵਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘੀ ਬਨਾਮ ਅਲੀ ਨਿਵਾਜ਼ ਖਾਨ (1) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਧਾਰਾ (v) ਸਿਰਫ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਬਾਗ ਅਤੇ ਘਰ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ:-

“ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦੀ ਵਿਧੀ ਧਾਰਾ (v) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ 'ਤੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਥੋੜਾ ਅਜੀਬ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਘਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਕਦ ਦੀ ਉਸੇ ਰਕਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਫਿਰ ਵੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜੋ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ।

(Surat Singh v. Jagdish and others (S. C. Mittal, J.)

ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਰੁਪਏ 'ਤੇ। ਸਿਰਫ 130 ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੁ. 13 ਨੂੰ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਚਿਪਕਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਐਡ ਵੈਲੋਰਮ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। 1953.60 ਰੁਪਏ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ 'ਤੇ. 21,500 ਹੈ। ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ।

(2) ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (iv) (c) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਸਿਆਂ ਲਈ ਕੁਝ ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

“(iv) ਸੂਟ ਵਿੱਚ-

- (a) ਬਿਨਾਂ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਚਲਣਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ— -ਚਲਣਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦਾ ਕੋਈ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ;
- (b) ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ-ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਕਿ ਇਹ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ;
- (c) ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫਰਮਾਨ ਅਤੇ ਪਰਿਣਾਮੀ ਰਾਹਤ ਲਈ - ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

- (d) * * * *
- (e) * * * *
- (f) * * * *

ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਉਹ ਰਕਮ ਦੱਸੇਗਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਤੋਰਾਂ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਹ ਅੱਗੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ 1963 ਦੇ ਕੋਰਟ ਫੀਸ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧ) ਐਕਟ ਨੰ. XXXI ਦੁਆਰਾ, ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਧਾਰਾ (iv) ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਅੱਗੇ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ

ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ

(Surat Singh v. Jagdish and others (S. C. Mittal, J.)

ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ (v) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।"

(3) ਮੁਦਈ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਬਾਵਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅਲੀ ਨਿਵਾਜ਼ ਖਾਨ (1) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਧਾਰਾ (v) ਸਿਰਫ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਬਾਗ ਅਤੇ ਘਰ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ:-

“ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦੀ ਵਿਧੀ ਧਾਰਾ (v) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ 'ਤੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਥੋੜਾ ਅਜੀਬ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਘਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਕਦ ਦੀ ਉਸੇ ਰਕਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਫਿਰ ਵੀ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਖੁਦ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਿਸੋ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਸਧਾਰਨ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ।

(4) ਫੋਰਲੀ ਲਈ Vprovisoq ਦੇ 2 ਸਹੀ-ਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ! ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿੰਦੂ ਬੈਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਲਫਮਣ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ: -

“ਸੈਕਸ਼ਨ 7 (iv) (c), Coult Fees Act ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਉੱਤੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਪਹੁਦਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਪਤੀ ਦੇ.

- (1) ਏਆਈਆਰ 1964 ਪੰਜਾਬ 381
- (2) 111 ਪੰਜਾਬ ਰਿਕਾਰਡ 1913

(5) ਕਿ ਮੁਦਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨਮਾਨੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੁੰਦਰਭਾਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਬੈਲਗਮ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ: -

"ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫਰਮਾਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਪਰਿਣਾਮੀ ਰਾਹਤ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮੁੱਲ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਹ ਉਹ ਮੁੱਲ ਹੈ ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(6) ਫਿਰ ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ, (4), ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ., ਬੜੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਲਛਮਣ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) (ਸੁਪਰਾ) ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੰਬਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਨੰਦਨ ਮੱਲ ਬਨਾਮ ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ (5) ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮਹੰਤ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੋਲਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, (6) 'ਤੇ ਵੀ ਰਿਲਾਇੰਸ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੁੱਖ-ਨੋਟ ਜੇਕਰ ਅਥਾਰਟੀ (4 ਸੁਪਰਾ) ਲਾਭ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: -

"ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ। 2,432 ਅਜੀਬ, ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ - ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਰਿਣਾਮਿਕ ਰਾਹਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 7 (iv)(c) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। 130, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਲ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮਨਮਾਨੀ, ਕਲਪਨਾਪੂਰਣ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫੀ ਹੋਵੇ।

ਕਰਮ ਇਲਾਹੀ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਬਸ਼ੀਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (7) ਵਿੱਚ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਚ

- (3) AIR 1918 PC 135=ILR (43) ਬੰਬਈ 376.
- (4) ਏਆਈਆਰ 1933 ਲਾਹੌਰ 246
- (5) ਏਆਈਆਰ 1922, ਲਾਹੌਰ 236।
- (6) ਏਆਈਆਰ 1931, ਲਾਹੌਰ 307।
- (7) ਏਆਈਆਰ 1949, ਲਾਹੌਰ 116 (ਐਫਬੀ)

(Surat Singh v. Jagdish and others (S. C. Mittal, J.)

ਵਿਸ਼ਵਾ ਨਾਥ ਅਤੇ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੀਤਾ ਬਾਈ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ (8), ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਸੀ:-

“ਕੀ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ-ਫੀਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ, ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। (iv) (c) ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਦਾ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਿਹੜੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ?”

ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਨੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: -

"ਇਹ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨਮਾਨੀ ਮੁੱਲ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੁੰਦਰਬਾਈ ਬਨਾਮ ਬੇਲਗਾਮ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ, (3 ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਏਆਈਆਰ 1949 ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 116, ਪੰਨਾ 119 'ਤੇ। ਪਟਨਾ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਥਾ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਦੁਵਿਧਾਤਮਕ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਸੋਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਉਦੈਨਾਥ ਮਹਾਪਾਤਰਾ ਬਨਾਮ ਰਹਿਸ ਪੀਡਿਆਨੀ, (9), ਸਲਾਹੁਦੀਨ ਹੈਦਰ ਬਨਾਮ ਧਨੂ ਲਾਈ (9) ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 10, ਅਤੇ ਰੁਪਿਆ ਮਾਊਟ ਬਨਾਮ ਭਾਟੂ ਮਹਟਨ (11), ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਵਾਂਗਾ: -

“ਕਿਸੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਚੀ ਗਈ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 7 (iv) (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਹਤ ਦੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ।

(7) ਫੁਲਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੀ ਧਾਰਾ (iv) (ਸੀ) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

- (8) ਏਆਈਆਰ 1952 ਪੰਜਾਬ 335
- (9) ਏਆਈਆਰ 1951 ਉੜੀਸਾ 10.
- (10) ਏਆਈਆਰ 1945 ਪੈਟ. 421.
- (11) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1944 ਪੈਟ. 17.

1953 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. XXXI। ਪਿਛੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ (ਏਆਈਆਰ 1952 ਪੰਜਾਬ 335) ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਬਾਰੇ ਇੱਕ

ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। , ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (iv) (c) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਹੜੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣਯੋਗ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (iv) (c) ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 (v) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ। ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ, 1870 ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਧਾਰਾ (iv) (ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਰਾਜ ਸਟੈਪ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਮਾਲੀਆ ਗੁਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਪਾਅ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(8) ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾ ਕੇਵਲ ਵਿਸ਼ਵ ਨਾਥ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਤਾ ਬਾਈ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ 8 (ਸੁਪਰਾ) ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨਮਾਨੀ ਮੁੱਲ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਕਸੁਰਤਾਪੂਰਣ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਨਕਦੀ ਦਾ ਕੇਸ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੈ, 1953 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੰ. XXXI ਦੇ ਸਵੀਪ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਦਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਕੀਮਤੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਬਾਵਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅਲੀ ਨਿਵਾਜ਼ ਖਾਨ, (1 ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। .

(9) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ:

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਰਣਾ ਨਿਰਣੇ

ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ

ਸਿੰਘ